

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת : חברת הכנסת מרב מיכאלי

פ/25/2244

הצעת חוק ההוצאה לפועל (תיקון – הגבלת עיקול מיטלטליו של קשיש), התשפ"ג–2023

1. הוספת סעיף 22א. בחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז–1967¹, אחרי סעיף 22 יבוא :

"עיקול מיטלטליו 22א. (א) נוכח בעל תפקיד אשר מבצע עיקול של קשיש מיטלטליו כי מלאו לחייב 70 שנים, ימסור לו אזהרה שבה תצוין זכותו של החייב להגיש על העיקול התנגדות לרשם; לא יבצע בעל תפקיד עיקול כאמור אלא לאחר שחלפו 20 ימים מיום מסירת האזהרה ולא הוגשה התנגדות.

(ב) הוגשה התנגדות כאמור בסעיף קטן (א) ונוכח הרשם כי נסיבות העניין, בהתחשב בגילו של החייב, מצדיקות את ביצוע העיקול על אף שלחייב מלאו 70 שנים, יצווה על ביצוע העיקול מנימוקים שיירשמו; ניתן צו כאמור, רשאי בעל התפקיד לבצע את העיקול אף אם טרם חלפו 20 ימים מיום מסירת האזהרה.

(ג) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו במקרה שבו בעת הגעת בעל התפקיד נוכח בבית החייב בן משפחתו שמלאו לו 21 שנים וטרם מלאו לו 70 שנים."

דברי הסבר

לחברה הישראלית מחויבות עמוקה ושורשית להגן על קשישי מדינת ישראל בכל דרך על מנת להשיב להם ולו במקצת את אשר תרמו למדינה בעודם צעירים. מחויבותה של מדינת ישראל, אשר הפסוקים

¹ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116.

"והדרת פני זקן" ו"לפני שיבה תקום" מהווים נר לרגליה, להגנה על קשישי ישראל מעוגנת בחקיקה מגוונת.

הצעת חוק זו מבקשת לשמר את כבודם של קשישי האוכלוסייה, כך שגם אם עומדת נגדם תביעת הוצאה לפועל, אל למעקלים להיכנס לביתו של הקשיש ולעקל רכושו ללא צו רשם ההוצאה לפועל, אשר בחן את הנושא ונתן דעתו ואישורו לכך.

לפי המוצע, אם המעקל נוכח כי החייב עבר את גיל 70, ימסור לחייב אזהרה שבה יוסבר לו כי באפשרותו להגיש התנגדות לעיקול או לשלם את חובו, זאת בתוך 20 ימים. אם חלפו אותם 20 ימים או שהרשם נוכח כי הנסיבות מצדיקות לבצע את העיקול למרות גילו של החייב ונתן צו בהתאם, אפשר יהיה לבצע את צו העיקול. אם נוכח בבית החייב בן משפחה מעל לגיל 21 ומתחת לגיל 70 הוראות אלה לא יחולו.

נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה משנת 2014 מציגים תמונה עגומה על בני גיל הזהב: כמעט מחצית מהישראלים בני 75 ומעלה רשומים במחלקות לשירותים חברתיים, ואחוזי ההוצאה על סעיפי הדיור, הבריאות ותחזוקת הדירה ומשק הבית גבוהים יותר במשקי בית של בני 65 ומעלה לעומת כל האוכלוסייה. בנוסף, כ-186 אלף מבין בני ה-65 ומעלה גרים בגפם (הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לקט נתונים על בני 65 ומעלה (2014)).

לאור ההבנה כי מדובר בפלח אוכלוסייה מוחלש בעל אפשרויות פרנסה מצומצמות ונמוכות מאלה של אדם צעיר, גם אם אכן צבר חוב כזה או אחר, על רשם ההוצאה לפועל לתת לאוכלוסייה זו יחס מיוחד. הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושלוש ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/493/23; פ/999/24).

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת חוה אתי עטייה (פ/748/24), על ידי חבר הכנסת אופיר כץ (פ/1688/24) ועל ידי חבר הכנסת איימן עודה (פ/1999/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת סימון דוידסון (פ/93/25), על ידי חברת הכנסת אימאן חיטיב יאסין וקבוצת חברי הכנסת (פ/1355/25) ועל ידי חברת הכנסת חוה אתי עטייה (פ/2012/25). הצעת החוק זהה לפ/999/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ו בשבט התשפ"ג (06.02.2023)